

ГІАЛГІАЙ РЕСПУБЛИКА

ЗАКОН

**«Лаьттан юкъ-моттигаш д1а-хьа нийсьярах» долча, Г1алг1ай
Республика Закона хувцамаш юкъедахьара хьакъехьа**

**Т1айцад
Г1алг1ай Республика
Халкъа Гуллама**

2019 шера 31 октябре

Статья 1

«Лаьттан юкъ-моттигаш д1а-хьа нийсьярах» долча 2007 шера 14 декабрерча №50-РЗ йолча Г1алг1ай Республика Закона (газет «Сердало», 2007, 22 декабре; 2009, 15 декабре; газет «Г1алг1айче», 2010 17 июне; газет «Сердало», 2011, 15 январе; газет «Г1алг1айче», 2011, 6 октябре; 2013, 7 ноябре; 2014, 8 ноябре; Официальни бокьон хоама интернет-портал (www.pravo.gov.ru), 2015, 1 июне; 2016, 6 мае, 2 июне; газет «Г1алг1айче», 2016, 29 ноябре; 2018, 29 декабре) юкъехьо 1обелгалдаь хувцамаш:

1) 5 статьяй 4 даькъе:

1 пункт ший низ д1абаьнна ларх1а:

3 пункте дешаш «Ца1 йола, д1а-хьа хьош доацача рузкъан а цунца сделкаш яра а бокьонех йолча паччахьалкхен реестра» хувца дешашца «Ца1 йолча д1а-хьа хьош доацача рузкъан паччахьалкхен реестра»;

2) 6 статьяй 3 даькъа 11 пункте деша «сервитут» т1ехьа т1атохар де дешашца «, доолахьа сервитут»;

3) 16 статья укх редакце д1аязье:

**«Статья 16. Наьха доалахьа долча лаьттан даькьах цхьан
боараме пайда эцар (сервитут, публични сервитут)**

1. Сервитут длаоттаю граждански законодательстваца нийса, хлаьта паччахьалкхен е муниципальни доалахьа долча лаьттан даькьа хьакьехьа, Российски Федерацие Лаьттан кодекса V.3 керто белгалъяьча башхалоний терко еш.

2. Сервитут оттае йиш я паччахьалкхен лаьдала кхоачашдара органа е моттигерча шедоалдара органа соцамах, паччахьалкхен е муниципальни эшача глулакхашта, иштта моттигерча бахархошта эшарашта а лаьттан даькьа хьа ца доаккхаш (публични сервитут).

3. Публични сервитут оттаю Российски Федерацие Лаьттан кодексаца нийса. Публични сервитут оттаярах, кхоачашъярахи соцайрахи хьахинна бокьон юкь-моттигашка, Российски Федерацие сервитутах долча Граждански кодекса положенейх, Российски Федерацие Лаьттан кодекса V.3 керта положенейх пайда эцац.

4. Публични сервитут оттаю декхарашта:

1) лаьттан даькь тла глолла глаш е транспортаца дла-хьа вахара, цу даькье гражданах духьале йоацаш, юкьара пайда эчача хин объекта, цун берда йистошка тлакхача аьттув балара;

2) лаьттан даькь тла межевой знакаш, паччахьалкхен геодезически сетей геодезически пункташ, нивелирни пункташ оттае а царна тлаваха аьттув хилийта а;

3) лаьттан даькь тла дренажни балхаш дладахьа;

4) хин объекташкара а хий молачара а хин ресурсаш хьаэца (хьалдаха);

5) лаьттан даькь тла глолла юртбоахама хьайбаш дла-хьа лехка;

6) йол хьакха, юртбоахама хьайбаш доажаде, оттаяьча аргланца нийса, моттигерча ладаташца а хьалашта а нийса длоахал оттадаьча хан-йовкьашка, лаьттан доакьош тла;

7) лаьттан даькьах чарахьал де, чкьаьрий лувцара, аквакультура (чкьаьрий кхедара) пайда эцара;

8) лаьттан даькьах укх Кодекса 39³⁷ статьяс белгалдаьча декхарашта пайда эцар.

5. Публични сервитут оттаяр могаду цхьан е массехк лаьттан доакьошта а (е) лаьтташта а.

Лаьттан даькьа сервитутаца, публични сервитутаца халонга даккхарах, цу тайпарча лаьттан даькьа бокьо йолчунгара длаяккхац, из доалахьа хилара а (е) доал дара бокьонах.

6. Публични сервитутаца, халонга даьккхача лаьттан даькьа бокьонаш кхычунга ялар, публични сервитутаца халонга даьккха паччахьалкхен е муниципальни доалахьа, гражданий е юридически лицай доалахьа дола лаьттан даькьа дладалар клийле хинна оттац, публични сервитут соцайра а (е) из кхоачашъяра условеш хувцара а.

7. Сервитута хан-юкь белгалыю оаглонаша баьча бартаца. Паччахьалкхен е муниципальни доалахьа долча лаьттан даькьа сервитута хан-юкь белгалыю, Российски Федераци Лаьттан кодекса 39²⁴ статьяй 4 пунктаца белгалдаь бехкамаш теркаме а эцаш.

Публични сервитута хан-юкь белгалыю, из оттаярах болча соцамца.

Паччахьалкхен е муниципальни эшарашта резервировать даьча лаьттай доазонца долча, лаьттан даькьа хьакьехьа йолча сервитута, публични сервитута хан-юкь, дукхагла хила йиш яц, цу тайпара лаьтташта резервировани яьча хан-юкьал.

8. Сервитут, публични сервитут длаоттае а кхоачашье а еза лаьттан даькьах пайда эцар, клезигах халонга хургдолаш, цунах пайда эцара целевой декхарга а пайда эцара мукьа баларга а хьежжа.

9. Юртбоахама лаьттаех долча лаьттай а лаьттан доакьой а хьакьехьа сервитут, публични сервитут оттаяр кхоачашду, лаьттаех овсаре пайда эцара коачо яра терко еш.

10. Нагахьа санна лаьттан даькь тла Российски Федераци Лаьттан кодекса 39³⁷ статьяй 1 подпунктаца белгал ма дарра объект оттае, Российски Федераци Лаьттан кодекса 39⁴⁴ статьяй 1 пункта 4 подпунктаца белгалыяьча хан-юкьал совнагла пайда эца мукьа балара боараме пайда эцар кхоачашде е цох пайда эцара аьттув, онагла халонга баьнна хилча, белгалыяь глишло гражданина е юридически лицон лаьттан даькь тла оттаяр, публични сервитута условешца кхоачашдац. Цу моттиге белгалыяь глишло хьальяр кхоачашде йиш я лаьттан даькьа паччахьалкхен е муниципальни эшарашта хьадаьккхачаул тлехьагла, Российски Федераци Лаьттан кодекса 49 а 56³ статьяша белгалыяь условеш лора а еш.

11. Сервитут, публични сервитут оттаярца, ший хьакьехьа кьахьегам лаьттан даькь тла длабахьар кхоачашде могаду, цун целевой декхарашка а пайда эцара мукьа баларга а хьежжа а доацаш, цу тайпара кьахьегам длабахьар белгалча зонай, лаьттай а доазоний доазонашца оттама боараме мегийташ доацалга ца лаьрхлача.

12. Сервитутаца халонга даьккхача лаьттан даькьа бокьо йолчун бокьо я, сервитут шоай лоллама декхарашта оттаяьча нахагара хьакь дола мах хьабеха, нагахьа санна кхьдар Российски Федераци Лаьттан кодексо е федеральни законо оттадаь деце.

13. Нагахьа санна публични сервитут оттаярах лаьттах пайда эцара онагла халонаш хилча, цун бокьо йолаш вар, бокьо йолаш ва, публични сервитут оттаяьча паччахьалкхен органагара е моттигерча шедоалдара органагара, хьакь дола мах хьабеха, нагахьа санна кхьдар Российски Федераци Лаьттан кодексо оттадаь деце.

14. Публични сервитут оттаяр шоай бокьонехи законни лоламехи хьокхалуш бола нах, шоай бокьонаш судебни арглах лоарае йиш йолаш ба.

15. Цал йолча дла-хьа хьош доацача ружкьан паччахьалкхен реестре, сервитутаца халонга доаккхача лаьттан доакьоех а (е) цу тайпарча лаьттан доакьой оттаме доазоний координатех дараш, цу тайпарча лаьттан

доакъой бокъонех бола къовсам латтар, духъале хинна оттац публични сервитут оттаяра.

16. Лайттан дакъ тла халонаш яр аьнна духъале хилац цу лайттан дакъа публични сервитут оттаяра, нагахъа санна лайттан дакъах хьалхагла оттадаь бехкамаш хинна моттигаш ца лаьрхлача, публични сервитуто мегийташ дац къахъегам длабахъар, цун кхоачо е публични сервитут оттаяь хиларца.

17. Сервитуташта паччахьалкхен регистраци е еза «Дла-хъа хьош доацача рузкъанна паччахьалкхен регистраци ярах долча» Федеральни законаца нийса, Российски Федерацие Лайттан кодекса 39²⁵ статьяс белгалъяь сервитутащ ца лаьрхлача. Публични сервитутех дола сведенеш юкъехъу Цал йолча дла-хъа хьош доацача рузкъан реестре.

18. Лайттан доакъой а (е) лайттай публични сервитут оттаяр Российски Федерацие Лайттан кодекса 39³⁷ статьяс белгал ма дарра, пайда эцара аргла, публични сервитута хан-юкъ, из кхоачашъяра условеш, цу сервитутах мах балара аргла длаоттаю Российски Федерацие Лайттан кодекса V.7 кертаца.

19. Автомобильни накъаш хургдолча моттига доазонца долча лайттан доакъой сервитут, публични сервитут оттаяра башхалонаш длаоттаю, «Российски Федерацие автомобильни накъех а, накъа къахъегамах а, Российски Федерацие къаьстача законодательни акташта хувцамаш юкъедахъарах а долча», 2007 шера 8 ноябрерча №257-ФЗ йолча Федеральни законаца.

4) 20¹ статья:

а) 3 дакъе:

хьалхарча абзаце дешаш «инвестиционни проект» хувца дешашца «инвестиционни проект»;

2 пункт ух редакце длаязъе:

«2) инвестиционни проект белгалъяь я, инвестораи Глалглай Республика инвестиционни политиках уполномоченни йолча органаи юкъе оттабаьча инвестиционни барт барца, цунца белгалду глешлош хьалъяр, уж хьалъяро, из ший доазон тла йолча муниципальни образоване 150-нел клезигах йоаца балха моттигаш лалашъергйолаш а (е) аргла йолча муниципальни образоване доазон тла хъаэца налогаш 3 миллион сомал клезигах хургйоацаш совъяргйолаш.»;

4 пункт ший низ длабаьнна лархла;

б) тлатохар де ер чулоацам болча 4 дакъаца:

«4. Социально-культурни а коммунально-бытовой декхарашта, оттаяь йоккха инвестиционни проекташ, укх статьяс белгалъяьча критерешта нийса йий хъажар кхоачашду, Глалглай Республика инвестиционни политиках уполномоченни йолча органо.

Социально-культурни а коммунально-бытовой декхарашта оттаяь йоккха инвестиционни проекташ, укх статьяс белгалъяьча критерешта

нийса йий хъажара аргла длаоттаю, Глалглай Республика
Правительствос.».

Статья 2

Ер Закон низаца чоагленна болх бе долалу, ер официално
кепатехача дийнахъа денз.

Глалглай Республика
Мехкда

Келаматнаькъан М.М.

г. Магас
2019 шера « 05 » 11
№ 40-РЗ